

МИХАЙЛ (Єрмаков Михайло Федорович; 31. 07(12. 08). 1862, С.-Петербург — 30. 03. 1929, Київ) — церковний діяч РПЦ. Навч. у Київ. реал. училищі та духов. семінарії, 1887 закін. Київ. духовну академію зі ступ. канд. богослов'я. У тому ж році прийняв чернечий постриг і був висвяч. на ієромонаха. Викладав у Київ. і Орлов. (Росія) духов. семінаріях та С.-Петербур. духов. академії. 1891 рукопоклад. у сан архімандрита. 1893–99 — ректор Волин. духов. семінарії (Луцьк). Від 1899 — єпископ Ковенський, вікарій Литов. єпархії; від 1903 — єпископ Омський і Семипалатинський; від 1905 — єпископ Гродненський і Брестський. Брав активну участь у чорносотен. русі. 1912 возвед. у сан архієпископа. Учасник Поміс. собору РПЦ 1917–18 у Москві. 1921 признач. тимчасово керуючим Київ. митрополією. Його різка непоступливість на домагання національно орієнтов.

кліру спровокувала рев. розвиток подій і утворення УАПЦ. 5 лютого 1923 заарешт. і висланий у Ташкент. 1924 митрополитом Крутицьким Петром (Полянським) піднесений у сан митрополита Київського й признач. екзархом України. На поч. 1925 повернувся у Київ. У заповіті митрополита Крутицького, місцеблюстителя патріаршого престолу Петра (Полянського) від 6 грудня 1925 названий другим канд. у заст., але ще до арешту митрополита відмовився від виконання цих обов'язків. Знову заарешт., до 1927 перебував на засланні. Через це не підписав Декларацію митрополита Сергія (Страгородського) про політ. лояльність РПЦ до рад. влади, але після звільнення відразу ж приєднався до неї, тому зберіг статус митрополита Київського і екзарха України й став чл. Тимчас. патріаршого Священ. Синоду. Реабіліт. 1999.

Державний архів

Центр. держ. арх. громад. об'єдн. України. Ф. 263, оп. 1, № 45 504 ФП / кор. 729.

Рекомендована література

1. Последние дни жизни Митрополита Киевского Михаила // Церк. вест. Западно-Европ. епархии. 1930. № 2, 11;
2. Власовський І. Нарис історії Української Православної Церкви. Т. 4, ч. 1. Нью-Йорк; Бавнд Брук, 1961;
3. Білокінь С. Розгром київського єпархіального управління 1923 року // КС. 1999. № 1;
4. Преловська І. Дослідження біографії екзарха Михайла (Єрмакова) // Лавр. альм. Вип. 17. К., 2007.

С. І. Білокінь

Бібліографічний опис:

Михайл (Єрмаков) / С. І. Білокінь // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-64747>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).